

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 476/2016-46

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. januára 2018 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti MAC TV, s. r. o., Brečtanová 1, Bratislava, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Bugala – Ďurček, s. r. o., Miletičova 5B, Bratislava, v mene ktorej koná advokát Mgr. Juraj Bugala, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 26 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 7 ods. 1 a čl. 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a pre porušenie čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Sžo 93/2014 zo 17. decembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné práva obchodnej spoločnosti MAC TV, s. r. o., podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Sžo 93/2014 zo 17. decembra 2015 p o r u š e n é b o l i .

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Sžo 93/2014 zo 17. decembra 2015 zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je p o v i n n ý uhradiť obchodnej spoločnosti MAC TV, s. r. o., trovy konania v sume 363,79 eur (slovom tristošesťdesiattri eur a sedemdesiatdeväť centov) na účet Advokátskej kancelárie Bugala – Ďurček, s. r. o., Miletičova 5B, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. apríla 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti MAC TV, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 26 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 7 ods. 1 a čl. 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a pre porušenie čl. 12 ods. 1 ústavy a čl. 1 dohovoru rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 7 Sžo 93/2014 zo 17. decembra 2015 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

1.1 Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 476/2016-14 z 15. júna 2016 prijal sťažnosť na ďalšie konanie.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že Rada pre vysielanie a retransmisiu Slovenskej republiky (ďalej len „Rada“) oznámila sťažovateľke začatie správneho konania č. 52-PLO/O-440/2012 vo veci možného porušenia povinnosti podľa § 18a písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vysielaní“) v súvislosti s tým, že podľa Rady na programovej službe JOJ PLUS nedosiahla v mesiaci

september 2011 zákonom o vysielaní stanovený 10 %-ný podiel vysielania s multimodálnym prístupom formou skrytých alebo otvorených titulkov, alebo tlmočenia do posunkovej reči nepočujúcich alebo v posunkovej reči nepočujúcich. Dňa 3. apríla 2012 Rada rozhodnutím č. RL/27/2012 uložila sťažovateľke sankciu – upozornenie na porušenie zákona za porušenie povinnosti podľa § 18a písm. a) zákona o vysielaní (ďalej len „rozhodnutie Rady“).

2.1 Sťažovateľka podala v zákonnej lehote proti rozhodnutiu Rady žalobu o preskúmanie jeho zákonnosti na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“). Dňa 22. júla 2014 krajský súd rozsudkom č. k. 5 S 255/2012-42 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) žalobe sťažovateľky vyhovel, rozhodnutie Rady zrušil a vrátil jej vec na ďalšie konanie.

2.2 Dňa 14. decembra 2015 najvyšší súd napadnutým rozsudkom vyhovel odvolaniu Rady proti rozsudku krajského súdu, ktorý zmenil tak, že žalobu sťažovateľky zamietol. Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol: *«Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa podľa § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p. zrušil rozhodnutie žalovaného zo dňa 3. apríla 2012 č. RL/27/2012 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.*

Najvyšší súd zistil, že preskúmvaným rozhodnutím Rada pre vysielanie a retransmisiu ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g/, postupom podľa § 71 zákona o vysielaní a retransmisii rozhodol tak, že žalobcovi uložil podľa § 64 ods. 1 písm. a/ zákona o vysielaní a retransmisii sankciu - upozornenie na porušenie zákona za porušenie povinnosti ustanovenej v § 18a písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z. tým, že v rámci digitálneho vysielania programovej služby JOJ PLUS nedosiahol v mesiaci september 2011 zákonom stanovený 10 %-ný podiel vysielania s multimodálnym prístupom formou skrytých alebo otvorených titulkov alebo tlmočenia do posunkovej reči nepočujúcich alebo v posunkovej reči nepočujúcich.

Súčasne žalovaný vyslovil, že podľa § 64 ods. 5 zákona o vysielaní a retransmisii „Uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložila“.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa oboznámil s obsahom pripojeného administratívneho a súdneho spisu, ako aj s obsahom napadnutého rozhodnutia žalovaného

zo dňa 3. apríla 2012 č. RL/27/2012 a postupom správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu preskúmaného správneho rozhodnutia.

Odvolací súd považoval za nedôvodnú námietku navrhovateľa, ktorou namietal nezákonnosť napadnutého rozhodnutia Rady z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci dôvodiac, že nie je možné sankcionovať vysielateľa za nedosiahnutie potrebného podielu vysielania v časovom období „jeden mesiac“, nakoľko ustanovenie § 62 ods. 2 zákona o digitálnom vysielaní nie je prepojené s ustanovením § 18a zákona o vysielaní a retransmisii, a preto Rada nemôže uplatniť analógiu legis, keďže zákon o digitálnom vysielaní nijakým spôsobom otázku multimodálneho prístupu k vysielaniu a k nemu prislúchajúce podiely vysielacieho času nerieši.

K otázkam právneho posúdenia sankcionovania žalobcu za porušenie povinnosti vyplývajúcej mu z § 18a písm. a/ zákona o vysielaní a retransmisii zaujal svoj právny názor najvyšší súd v rozsudku sp. zn. 6SŽ/6/2013 z 19. marca 2014, ktorým ako súd odvolací potvrdil rozhodnutie Rady č. RP/008/2013 zo dňa 29.1.2013, ktorým Rada sankcionovala žalobcu v obdobnej veci za porušenie povinnosti vyplývajúcej mu z § 18a písm. a/ zákona o vysielaní a retransmisii na v podstate zhodnom právnom a skutkovom základe, keď uložila navrhovateľovi sankciu za porušenie povinnosti ustanovenej v § 18a písm. a/ uvedeného zákona tým, že v rámci digitálneho vysielania nedosiahol v mesiaci august 2012 zákonom stanovený 10 % podiel vysielania s multimodálnym prístupom formou skrytých alebo otvorených titulkov alebo tlmočenia do posunkovej reči nepočujúcich alebo v posunkovej reči nepočujúcich. Z uvedených dôvodov v preskúmanej veci najvyšší súd poukazuje v zmysle § 250ja ods. 7 O.s.p. na právne závery súdu uvedené v tomto rozsudku, ktoré uvádza nasledovne:

„Úlohou súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§§ 250l až 250s) je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho

orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma tak hmotnoprávne ako aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v opravnom prostriedku, pričom v prípade procesného pochybenia skúma, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.).

Podľa ust. § 1 písm. a), b) zákona o vysielaní a retransmisii, tento zákon upravuje postavenie a pôsobnosť Rady pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „rada“), práva a povinnosti vysielateľa, prevádzkovateľa retransmisie, poskytovateľa audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a právnických osôb alebo fyzických osôb uvedených v § 2 ods. 3 a 4.

Podľa § 4 zákona č. 308/2000 Z.z. Rada je orgánom verejnej správy, ktorého prvoradým poslaním je presadzovať záujmy verejnosti, pričom dohliada na dodržiavanie právnych predpisov upravujúcich vysielanie, retransmisiu a poskytovanie audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie a vykonáva štátnu správu v oblasti vysielania, retransmisie a poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie v rozsahu vymedzenom cit. zákonom.

Podľa ust. § 1 ods. 1 písm. a) až c) zák. č. 220/2007 Z.z., tento zákon upravuje podmienky na digitálne vysielanie programových služieb a poskytovanie iných obsahových služieb prostredníctvom digitálneho prenosu na území Slovenskej republiky, práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pri digitálnom vysielaní programových služieb a pri poskytovaní iných obsahových služieb prostredníctvom digitálneho prenosu, pôsobnosť orgánov verejnej správy pri regulácii digitálneho vysielania programových služieb a iných obsahových služieb poskytovaných prostredníctvom digitálneho prenosu.

Najvyšší súd s poukazom na citované ustanovenia zák. č. 308/2000 Z.z. a zák. č. 220/2007 Z.z. konštatuje, že žalovaný uplatňuje pri rozhodovaní zákon o vysielaní a retransmisii a zákon o digitálnom vysielaní, ako zákony predstavujúce pre neho jednotný regulačný rámec.

Podľa § 18a písm. a) zákona o vysielaní a retransmisii, vysielateľ s licenciou je povinný zabezpečiť multimodálny prístup k programovej službe, a to tak, aby vo vysielaní každej televíznej programovej služby, ktorú vysiela digitálne, bolo najmenej 10 % všetkých vysielaných programov sprevádzaných skrytými alebo otvorenými titulkami, ktoré korešpondujú s dejom vysielaného programu, alebo tlmočených do posunkovej reči nepočujúcich alebo v posunkovej reči nepočujúcich.

Podľa § 16 ods. 3 písm. m) citovaného zákona, vysielateľ je povinný viesť štatistiku o odvysielanom programe televíznej programovej služby obsahujúcu vyhodnotenie podielov programových typov, podielu programov vo verejnom záujme, podielov programov s multimodálnym prístupom, podielu európskej produkcie a podielu programov európskej nezávislej produkcie vrátane vyhodnotenia podielu nových diel; štatistiku o programovej službe za kalendárny mesiac je vysielateľ povinný doručiť rade do 15 dní po skončení príslušného kalendárneho mesiaca okrem vysielateľa prostredníctvom internetu a vysielateľa s licenciou udelenou podľa tohto zákona na iné ako terestriálne vysielanie, ktorý je povinný doručiť štatistiku do 15 dní odo dňa doručenia žiadosti rady o túto štatistiku.

V preskúmvanej veci bolo nesporne preukázané, že navrhovateľovi bola udelená licencia č. TD/16 na digitálne vysielanie televíznej programovej služby JOJ PLUS rozhodnutím č. TD/16/2009 zo dňa 22.12.2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30.01.2010, teda až po časovom momente, pre ktorý platí podľa § 76d zák. č. 308/2000 Z.z. výnimka. Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ bol povinný dodržiavať podiely vysielania s multimodálnym prístupom stanovené v § 18a zák. č. 308/2000 Z.z. a údaje o odvysielanom percentuálnom podiele vysielania s multimodálnym prístupom bol povinný uviesť v štatistike zasielanej Rade za každý kalendárny mesiac.

Úlohou súdu v predmetnej veci bolo preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného, ktorým bola žalobcovi uložená sankcia podľa § 64 ods. 1 písm. a) zákona o vysielaní a retransmisii za porušenie povinnosti podľa § 18a písm. a) zákona o vysielaní a retransmisii.

Z podkladov súdneho spisu, vrátane administratívneho spisu predloženého súdu správnym orgánom je zrejmé, že skutkový stav medzi procesnými stranami sporný nebol.

Sporným bolo posúdenie právnej otázky, či v danom prípade boli splnené zákonné podmienky pre sankčný postih navrhovateľa podľa § 18a písm. a) zák. č. 308/2000 Z.z. za stavu, že uvedené ustanovenie neobsahuje presné časové obdobie, ktorého sa v ňom uvedená povinnosť vysielateľa týka.

Účelom citovaného ustanovenia § 18a písm. a/ zák. č. 308/2000 Z.z. je nesporne zabezpečiť zrakovo a sluchovo hendikepovanej verejnosti prístup k plnohodnotnému televíznemu vysielaniu. Aby účel tohto ustanovenia bol naplnený, musí ísť o prístup pravidelný.

Za stavu, že z citovaného ustanovenia nevyplýva časový interval, ktorého sa povinnosť vysielateľa týka, výklad predmetného ustanovenia odporcom bol podľa názoru najvyššieho súdu realizovaný v súlade s účelom zákona, ako aj záujmom a potrebami verejnosti. Najvyšší súd sa stotožnil s argumentáciou žalovaného v tom, že ust. § 18a zákona o vysielaní a retransmisii síce explicitne neurčuje presné časové rozpätie, v rámci ktorého je vysielateľ povinný zabezpečiť vo vysielaní každej televíznej programovej služby, ktorú vysiela digitálne, zákonom stanovené podiely multimodálneho prístupu, avšak z ust. § 16 ods. 3 písm. m) citovaného zákona vyplýva povinnosť vysielateľa viesť štatistiku o odvysielanom programe televíznej programovej služby obsahujúcu o. i. podiely programov s multimodálnym vysielaním.

Podľa § 62 ods. 2 zák. o digitálnom vysielaní, ak rada pre výpočet podielov vysielacieho času neurčí inú časovú jednotku, je takou časovou jednotkou kalendárny mesiac.

Ak pri stanovení časového obdobia vychádzal odporca z ust. § 62 ods. 2 zák. č. 220/2007 Z.z. a podporne tiež z ust. § 16 ods. 3 písm. m) zákona o vysielaní a retransmisii, pričom tak dospel k výkladu, že vysielateľ je povinný zabezpečiť multimodálny prístup ku každej svojej televíznej programovej službe, ktorú vysiela digitálne, v zákonom stanovenom rozsahu, v každom kalendárnom mesiaci, nijakým spôsobom neukrátil navrhovateľa na jeho právach.

Neúplnosť právnej normy je možné odstrániť jej výkladom - interpretáciou. Za stavu, že k takémuto výkladu pristúpil odporca, konajúci v súlade so zákonmi zák. č. 308/2000 Z.z. a zák. č. 220/2007 Z.z. - predstavujúcimi pre jeho postup a rozhodovanie jednotný regulačný rámec - najvyšší súd konštatuje, že odporca postupoval v súlade s jeho prvoradým

poslaním, t.j. presadzovaním záujmov verejnosti, v konkrétnom prípade hendikepovaných osôb, námietka navrhovateľa o svojoľnom výklade citovaného zákonného ustanovenia nemôže obstať. Výklad zvolený žalovaným týkajúci sa rozsahu obdobia, na ktoré sa viaže splnenie zákonnej podmienky v zmysle § 18a písm. a) zákona o vysielaní a retransmisii je podľa názoru najvyššieho súdu akceptovateľný.

Aj podľa názoru najvyššieho súdu, ak by časová jednotka použitá na plnenie predmetnej povinnosti bola jeden rok takto dlhý časový úsek by mohol spôsobiť disproporčné rozdelenie vysielacieho času a programov sprevádzaných hlasovým komentovaním pre nevidiacich alebo tlmočených do posunkovej reči nepočujúcich alebo sprevádzaných titulkami. Zároveň tiež poukazuje - v súvislosti so zabezpečením vyššej miery právnej istoty a jednoznačnosti ustanovení ukladajúcich vysielateľom povinnosť zabezpečenia multimodálneho prístupu k televíznej programovej službe, v súvislosti so stanovením časového obdobia - na doplnené znenie zákona o vysielaní a retransmisii (novelou zák. č. 342/2012 Z.z.), konkrétne ust. § 18c ods. 1, ktorý uvádza, že podiel programov podľa § 18 až 18b sa určí ako podiel vysielacieho času z celkového vysielacieho času programov za kalendárny mesiac.

Právne riešenie aplikácie práva v posudzovanej veci zvolené odporcom nie je v rozpore so všeobecnými právnymi princípmi, ktoré významným spôsobom prispievajú k vyplňaniu medzier v práve i v zákone.

S poukazom na horeuvedené dôvody sa najvyšší súd nemohol stotožniť so závermi vyslovenými v rozsudku NS SR č. k 8SŽ/1/2013-30 z 23.01.2014, ktorý v obdobnej veci napadnuté rozhodnutie odporcu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia, keď prisvedčil argumentácii navrhovateľa.

Vzhľadom k tomu, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom, ako aj v súlade s poslaním odporcu definovaným v § 4 zákona o vysielaní a retransmisii, bolo bez formálnych a logických nedostatkov, riadne odôvodnené a vychádzalo z dostatočne zisteného skutkového stavu, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že napadnuté rozhodnutie správneho orgánu podľa § 250q ods. 2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.“

Senát najvyššieho súdu stotožniac sa s právnym názorom citovaným vyššie dospel v preskúmvanej veci k rovnakému záveru, že žalovaný v danom prípade vec správne právne posúdil, keď rozhodol, že žalobca porušil ustanovenie § 18a písm. a) zákona

č. 308/2000 Z.z. a zohľadniac objektívnu zodpovednosť právnickej osoby za správny delikt (teda bez ohľadu na zavinenie) mu uložil za porušenie uvedenej právnej povinnosti sankciu.

Senát odvolacieho súdu sa nestotožnil s právnym posúdením súdu prvého stupňa a nepovažoval námietky žalobcu za relevantné na vyhovie jeho žalobnému návrhu. Rada napadnutým rozhodnutím rozhodla na základe správne zisteného skutkového stavu a skutkové okolnosti vyhodnotila v súlade s relevantnou právnou úpravou na vec sa vzťahujúcou, ako aj v odôvodnení napadnutého rozhodnutia náležite uviedla dôvody svojho rozhodnutia, ktoré najvyšší súd považuje za logické, vyúsťujúce zo skutkových zistení danej veci, Rada skutkové zistenia kvalifikovala správne, keď konštatovala, že predmetným skutkom boli naplnené znaky porušenia zákonnej povinnosti v zmysle ustanovenia § 18a písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z., ako aj dostatočne a zrozumiteľne zdôvodnila svoje skutkové závery a správne úvahy, ktoré ju viedli k záveru uvedenému v preskúvanom rozhodnutí.

Pokiaľ sa krajský súd pri posudzovaní zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu odvolával na ust. čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého len zákon ustanoví, ktoré konanie je trestným činom a aký trest, prípadne iné ujmy na právach alebo majetku možno uložiť za jeho spáchanie, je žiaduce uviesť, že v prípade striktnej aplikácie zásad trestného práva na administratívne trestanie podľa doslovnej dikcie Ústavy Slovenskej republiky, konkrétne nasledujúceho čl. 50 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého len súd rozhoduje o vine a treste za trestné činy, by vyplynul záver o nemožnosti výkonu Ústavou Slovenskej republiky a zákonmi zverených kompetencií orgánov verejnej správy v oblasti ukladania sankcií. Vychádzajúc z uvedeného senát odvolacieho súdu zastáva názor, že aj v prípade administratívneho trestania potrebné vykladať ústavné princípy s ohľadom na nimi sledovaný účel a cieľ, ako aj v záujme ochrany verejného záujmu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že Krajský súd v Bratislave síce v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci, ale nesprávne vec právne posúdil. Odvolací súd preto rozsudok Krajského súdu v Bratislave podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 a s § 220 O.s.p. zmenil tak, že žalobu zamietol.»

3. Sťažovateľka namieta, že najvyšší súd napadnutým rozsudkom zasiahol do jej základných práv na:

- (i) spravodlivé súdne konanie, súdnu a inú právnu ochranu;
- (ii) slobodu prejavu a šírenie informácií
- (iii) a porušil zákaz správneho stíhania a uloženia trestu bez zákona.

Ide o práva garantované ústavou a dohovorom, a to konkrétne čl. 26 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 49 v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1, čl. 7 ods. 1 a čl. 10 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 1 dohovoru.

3.1 Sťažovateľka tvrdí, že k zásahu a porušeniu jej práva došlo postupom najvyššieho súdu v súvislosti s napadnutým rozsudkom, ktorým zmenil rozsudok krajského súdu a zamietol žalobu sťažovateľky o preskúmanie rozhodnutia Rady, a to tým, že najvyšší súd:

(i) považoval postup a rozhodnutie Rady za zákonné, čím aplikoval taký arbitrárny a svojvoľný výklad právnych predpisov, na základe ktorého sťažovateľka bola v správnom konaní stíhaná a postihnutá za konanie, ktoré nie je správnym deliktom;

(ii) považoval postup a rozhodnutie Rady za zákonné, hoci jeho predchádzajúca rozhodovacia činnosť v obdobnej veci uviedla opačné právne závery, čím zasiahol do práva sťažovateľky na právnu istotu a predvídateľnosť práva;

(iii) považoval postup a rozhodnutie Rady za zákonné bez toho, aby došlo k splneniu podmienok predpokladaných ústavou na obmedzenie slobody prejavu sťažovateľky.

3.1.1 Sťažovateľka namieta, že viesť administratívne konanie a uložiť trest je možné len na základe zákona a za také konanie sťažovateľky, ktoré je s ním v rozpore. Výrok rozhodnutia Rady vymedzuje také konanie sťažovateľky, ktoré v čase jeho spáchania zákon nespájal so sankciou, a napriek tejto skutočnosti najvyšší súd žalobu zamietol a stotožnil sa s argumentáciou Rady uvedenou v rozhodnutí Rady. Najvyšší súd potvrdením argumentácie Rady aplikoval podľa presvedčenia sťažovateľky takú neprípustnú interpretáciu právnych predpisov, na základe ktorej umožnil, aby Rada ako orgán verejnej (výkonnej) moci dotvárala skutkovú podstatu administratívneho deliktu.

3.1.2 Rovnako sťažovateľka namieta, že hoci poukázala na opozitné rozhodnutie najvyššieho súdu v takmer identickej právnej veci, v ktorej najvyšší súd, naopak, nesúhlasil s argumentáciou Rady a v súlade s čl. 2 ods. 2 a čl. 49 ústavy poskytol ochranu sťažovateľke, tak najvyšší súd bez akejkoľvek reakcie (odôvodnenia) rozhodol opačne

v neprospech sťažovateľky, čím podľa sťažovateľky nedostatočne odôvodnil napadnutý rozsudok a zasiahol do jej práva na právnu istotu a predvídateľnosť súdnych rozhodnutí.

3.1.3 Sťažovateľka ďalej zastáva názor, že obmedzenie slobody prejavu bez existencie dôvodov vychádzajúcich z limitačnej klauzuly čl. 26 ods. 4 ústavy a proporcionality (nevyhnutnosti v demokratickom štáte), je možné považovať za vážny zásah do jej práva na slobodu prejavu.

3.1.4 Na základe uvedených premís sťažovateľka rozdelila svoju argumentáciu podrobnejšie do dvoch celkov.

3.2 V prvom celku sťažovateľka namieta porušenie princípov *nulum crimen sine lege* a predvídateľnosti súdneho rozhodnutia.

3.2.1 Sťažovateľka potvrdzuje, že bola v zmysle § 18a písm. a) zákona o vysielaní povinná vyhradiť najmenej 10 % všetkých vysielaných programov sprevádzaných skrytými alebo otvorenými titulkami, alebo tlmočených do posunkovej reči nepočujúcich alebo v posunkovej reči nepočujúcich. Podľa sťažovateľky z dikcie predmetného ustanovenia zákona o vysielaní účinného v čase údajného spáchania správneho deliktu (september 2011) vyplýva, že pri posudzovaní splnenia predmetného ustanovenia bolo potrebné prihliadnuť na štatistické údaje o vysielaní, z ktorých bude zrejmé, aké percento programov sprevádzaných skrytými alebo otvorenými titulkami, alebo tlmočených do posunkovej reči nepočujúcich alebo v posunkovej reči nepočujúcich vysielateľ v skutočnosti odvysielal. Ustanovenie § 18a písm. a) zákona o vysielaní svojou formuláciou podľa mienky sťažovateľky nezodpovedalo na primárnu otázku, t. j. za aké obdobie sa splnenie podmienky § 18a písm. a) zákona o vysielaní vyhodnocuje. Sťažovateľke a podľa jej slov akémukoľvek inému priemernému účastníkovi konania v rovnakej veci nie je absolútne jasné ani zrejmé, či takýmto obdobím mal byť napr. deň, týždeň, mesiac, štvrťrok, polrok, rok, dekáda a pod. Z hľadiska konštrukcie samotného § 18a písm. a) zákona o vysielaní (účinného v čase spáchania údajného deliktu) je teda podľa sťažovateľky možné konštatovať, že právna norma neobsahovala časové obdobie ako znak skutkovej podstaty správneho deliktu a jediným oprávneným subjektom na jej doplnenie (dotvorenie), navyše

v neprospech sťažovateľky, bola Národná rada Slovenskej republiky ako zákonodarný orgán.

3.2.2 Sťažovateľka upriamila pozornosť Rady, najvyššieho súdu a napokon aj ústavného súdu na štatistiku, ktorá vyjadrovala percentuálny podiel vysielaných programov s multimodálnym prístupom v roku 2011:

Mesiac	Multimodálny prístup
Január 2011	13,4
Február 2011	12,5
Marec 2011	12,4
Apríl 2011	12,6
Máj 2011	11,8
Jún 2011	10,3
Júl 2011	13,6
August 2011	10,6
September 2011	5,1
Október 2011	6,2
November 2011	6,7
December 2011	8,3

3.2.3 Z komplexného hľadiska sťažovateľka podľa jej úsudku v roku 2011 venovala programom sprevádzaným skrytými alebo otvorenými titulkami, alebo tlmočeným do posunkovej reči nepočujúcich alebo v posunkovej reči nepočujúcich v priemere približne 10,29 % za jeden mesiac (vypočítané aritmetickým priemerom celkového venovaného času a spriemerované na počet 12-tich mesiacov: 123,5 % za rok 2011/12 mesiacov je 10,29 % na jeden mesiac).

3.2.4 Napriek uvedenej skutočnosti najvyšší súd dospel podľa sťažovateľky k záveru, že hoci § 18a písm. a) zákona o vysielaní neustanovuje vo svojej skutkovej podstate časové obdobie, za ktoré je sťažovateľka povinná povinnosť splniť, tak celkom zjavne arbitrárne a svojvoľne vymedzil, že Rada je oprávnená túto zložku skutkovej podstaty „dotvorit“ sama v rámci správnej úvahy pri presadzovaní záujmov verejnosti a pri aplikácii „komplexného“ rámca právnych predpisov. S takýmto záverom nie je možné podľa presvedčenia sťažovateľky súhlasiť z dôvodu, že popiera základné princípy trojdelenia moci podľa čl. 2 ods. 2 ústavy, a aj z dôvodu, že ustanovenia zákona č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní programových služieb a poskytovaní iných obsahových služieb prostredníctvom digitálneho

prenosu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o digitálnom vysielaní) v znení neskorších predpisov [ďalej len „zákon o digitálnom vysielaní“ (najmä jeho § 62 ods. 2)] nie sú prepojené s § 18a zákona o vysielaní. Najvyšší súd v napadnutom rozsudku prisvedčil podľa slov sťažovateľky argumentácii Rady, že táto jednotlivé skutkové podstaty administratívnych deliktov podľa zákona o vysielaní svojim výkladom „dotvára“ výkladom ostatných ustanovení zákona o vysielaní a ustanovení zákona o digitálnom vysielaní. Sťažovateľka namieta, že takýto výklad právnych predpisov neznesie ústavné kritériá, pretože neprípustne dotvára chýbajúce znaky podstaty správneho deliktu výkladom iných ustanovení, ktoré s konkrétnou skutkovou podstatou konania podľa § 18a písm. a) zákona o vysielaní vôbec nesúvisia a nie je ich možné na § 18a písm. a) zákona o vysielaní aplikovať. Zo skutkového stavu veci je podľa názoru sťažovateľky zrejmé, že Rada neprípustne „napasovala“ povinnosť sťažovateľky v zmysle § 16 ods. 3 písm. m) zákona o vysielaní zasielať štatistiky o programovej službe za kalendárny mesiac na posudzovanie obdobia, za ktoré mala byť sťažovateľka údajne povinná splniť hodnoty ustanovené v § 18a písm. a) zákona o vysielaní. Najvyšší súd takúto aplikáciu a interpretáciu právnych predpisov napadnutým rozsudkom podľa sťažovateľky potvrdil. Sťažovateľka takúto interpretáciu namieta ako arbitrárnu a zjavne svojvoľnú, pretože povinnosť podľa § 16 ods. 3 písm. m) zákona o vysielaní zaväzuje sťažovateľku viesť štatistiky a odovzdávať ich Rade, zatiaľ čo povinnosť podľa § 18a písm. a) zákona o vysielaní zaväzuje sťažovateľku k zabezpečeniu multimodálneho prístupu k programovej službe. Z uvedených ustanovení zákona o vysielaní podľa sťažovateľky jednoznačne vyplýva, že (i) ide o dve odlišné ustanovenia, ktoré (ii) sa týkajú dvoch odlišných povinností sťažovateľky, a (iii) ostatné ustanovenia zákona o vysielaní neustanovujú akýkoľvek súvis týchto ustanovení alebo ich možné kombinované použitie pre potreby stanovenia časového hľadiska splnenia povinnosti podľa § 18a písm. a) zákona o vysielaní. Sťažovateľka v tejto súvislosti ďalej namieta, že § 62 ods. 2 zákona o digitálnom vysielaní sa vzťahuje na „výpočet podielov vysielacieho času“ uvedených výlučne v zákone o digitálnom vysielaní. Zákon o digitálnom vysielaní podľa sťažovateľky taktiež nestanovuje žiadnu povinnosť sťažovateľky v súvislosti s povinnosťou dodržiavať multimodálny prístup vysielania podľa § 18a zákona o vysielaní a retransmisii, keďže § 62 ods. 2 zákona o digitálnom vysielaní a ani iné ustanovenia

neuvádzajú prepojenosť alebo aplikáciu časových jednotiek podľa § 62 ods. 3 zákona o digitálnom vysielaní s § 18a písm. a) zákona o vysielaní.

3.2.5 Vo vzťahu k predvídateľnosti súdneho rozhodnutia sťažovateľka uvádza a zároveň pripája rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 8 SŽ 1/2013 z 23. januára 2014, ktorý vychádzal z identickej právnej úpravy a z ktorého podľa mienky sťažovateľky jednoznačne vyplýva, že pri interpretácii § 18a písm. a) zákona o vysielaní (účinného v čase údajného spáchania správneho deliktu) je potrebné poskytnúť ochranu vysielateľovi (sťažovateľke) z dôvodu nedokonalosti právnej normy a neexistencie správneho deliktu s ohľadom na chýbajúcu formuláciu o časovom úseku pre splnenie povinnosti.

3.3 V druhom celku sťažovateľka namieta zásah do slobody prejavu.

3.3.1 Sťažovateľka namieta, že najvyšší súd obmedzil slobodu prejavu sťažovateľky bez existencie ústavného dôvodu a bez splnenia kritérií oprávneného obmedzenia slobody prejavu. Sťažovateľka uvádza, že už pri skúmaní existencie podmienky legality bolo povinnosťou najvyššieho súdu potvrdiť rozsudok krajského súdu a odmietnuť argumentáciu Rady uvedenú v rozhodnutí Rady a v odvolaní proti rozsudku krajského súdu, pretože povinnosť zabezpečiť multimodálny prístup k programovej službe síce vyplýva zo zákonného ustanovenia § 18a písm. a) zákona o vysielaní, avšak predvídateľnosť tohto ustanovenia je absolútne nedostatočná. Ustanovenie § 18a písm. a) zákona o vysielaní je podľa sťažovateľky formulované príliš všeobecne a nepresne a neodpovedá na primárnu otázku, t. j. za aké obdobie sa splnenie podmienky § 18a písm. a) zákona o vysielaní má vyhodnocovať. Takýto nedostatok právnej normy nie je možné odstrániť ani aplikačnou a interpretačnou praxou Rady, pretože nedostatok presnej špecifikácie posudzovaného obdobia v právnej norme nie je možné nahradiť správnu úvahou orgánu výkonnej moci. Keďže už pri hodnotení legality zásahu je podľa sťažovateľky možné konštatovať, že obmedzujúci zásah neznesie ústavné kritéria, je ďalej bez právneho významu zaoberať sa ostatnými kritériami, ktoré najvyšší súd aj tak v napadnutom rozsudku podľa sťažovateľky neskúmal.

3.3.2 Sťažovateľka argumentuje, že televízne vysielanie je štátom regulovaná činnosť, ktorej „regulačný“ charakter však s nástupom digitálneho vysielania stratil na význame. Digitálny systém vysielania podľa sťažovateľky umožňuje v zásade neobmedzený počet subjektov podnikajúcich v televíznom vysielaní, čo v zásade potiera regulačný charakter vo vzťahu k zasahovaniu do obsahu televízneho vysielania. Regulačný charakter je tak v súčasnosti obmedzený podľa sťažovateľky len na aplikovanie ustanovení zákona o vysielaní, avšak výlučne takým spôsobom, aby boli rešpektované ústavné práva vysielateľov. V prípadoch, keď sa regulácia vykonávaná Radou dostáva do stretu s právom vysielateľa (sťažovateľky) na slobodu prejavu, je podľa mienky sťažovateľky potrebné pristúpiť k reštriktívnemu výkladu, keď má Rada a následne aj všeobecné súdy len malý priestor na obmedzenie slobody prejavu prostredníctvom svojich rozhodnutí.

4. Sťažovateľka navrhla vydať tento nález:

„Základné práva spoločnosti MAC TV, s.r.o..., podľa článku 26 ods. 1 a 2 a článku 46 ods. 1 a ods. 2 a článku 49 v spojení s článkom 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky..., ako aj článku 6 ods. 1 a článku 7 ods. 1 a článku 10 ods. 1 a 2 Dohovoru v spojení s článkom 1 Dohovoru, rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní o odvolaní pod sp. zn.: 7Sžo/93/2014 zo dňa 17.12.2015, porušené boli.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní o odvolaní pod sp. zn.: 7Sžo/93/2014 zo dňa 17.12.2015 sa zrušuje vo všetkých výrokoch a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť spoločnosti MAC TV, s.r.o..., trovy právneho zastúpenia vo výške 323,50 EUR na účet Advokátskej kancelárie Bugala - Ďurček, s.r.o., do pätnásť dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Vyjadrenie odporcu a replika sťažovateľky

Vyjadrenie odporcu

5. Listom č. KP 3/2016-48 z 27. júla 2016 doručeným ústavnému súdu 16. augusta 2016 sa k podanej sťažnosti vyjadril najvyšší súd ako odporca v konaní.

5.1 Najvyšší súd vo svojom stanovisku uvádza, že napadnutý rozsudok najvyššieho súdu je vo všetkých jeho výrokoch riadne zdôvodnený, najvyšší súd dal dostatočné odpovede na všetky relevantné námietky sťažovateľky a ani nevykazuje žiadne známky arbitrárnosti. Postup najvyššieho súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľky preto nemožno podľa jeho slov považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny a v danom prípade preto nemohlo byť porušené označené základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods.1 a 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Najvyšší súd odkazuje na judikatúru ústavného súdu a tvrdí, že podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu (napr. rozhodnutie č. k. II. ÚS 508/2010-15) „skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. Prípadný zásah ústavného súdu, a to nahrádzanie právneho názoru najvyššieho súdu, je možné realizovať len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, v zmysle ustálenej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor najvyššieho súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.“.

5.2 K namietanému porušeniu čl. 49 ústavy a čl. 7 ods. 1 dohovoru treba podľa najvyššieho súdu uviesť, že povinnosť dodržiavať podiel podľa § 18a písm. a) zákona o vysielaní má oporu v § 62 ods. 2 zákona o digitálnom vysielaní, podľa ktorého ak Rada pre výpočet podielov vysielacieho času neurčí inú časovú jednotku, je takou časovou jednotkou kalendárny mesiac. Povinnosť ustanovená v § 18a písm. a) zákona o vysielaní sa podľa najvyššieho súdu týka televíznej programovej služby, ktorá je vysielaná digitálne, a preto nie je možné prijať argument sťažovateľky, že § 62 ods. 2 zákona o digitálnom vysielaní nie je prepojený s § 18a zákona o vysielaní, o ktorého výklad v tomto prípade ide. Pre úplnosť najvyšší súd uvádza, že Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) nevytlúčil výklad a aplikáciu skutkových podstát administratívnych deliktov súdmi. Najvyšší

súd sa domnieva, že podľa názoru ESLP podmienka, že trestný čin musí byť zákonom jasne definovaný, je splnená vtedy, ak jednotlivec môže zo znenia relevantného ustanovenia (za prípadnej pomoci jeho súdnej interpretácie) poznať, za aké činy či opomenutia bude braný na zodpovednosť.

5.3 Námietka sťažovateľky, že sa najvyšší súd nevysporiadal so svojím rozsudkom sp. zn. 8 SŽ 1/2013 z 23. januára 2014 nie je podľa neho pravdivá, lebo najvyšší súd sa s ním práve z dôvodov uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku nestotožnil, čo výslovne aj konštatoval.

5.4 K namietanému porušeniu čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 10 ods. 1 a 2 dohovoru najvyšší súd konštatuje, že právo na slobodu prejavu nie je absolútne a podľa čl. 26 ods. 3 ústavy slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti. Takýmto zákonom je podľa najvyššieho súdu aj zákon o vysielaní, ktorý v § 18a („*Osobitné povinnosti vysielateľa s licenciou*“) ustanovuje povinnosť vysielateľa s licenciou zabezpečiť multimodálny prístup k programovej službe, a to tak, aby vo vysielaní televíznej programovej služby, ktorú vysiela digitálne, bolo najmenej 10 % všetkých vysielaných programov sprevádzaných skrytými alebo otvorenými titulkami, alebo tlmočených do posunkovej reči nepočujúcich alebo v posunkovej reči nepočujúcich. Ako sama sťažovateľka uvádza, televízne vysielanie je štátom regulovaná činnosť, a preto udelením licencie si podľa najvyššieho súdu musela byť sťažovateľka vedomá, že zo zákona o vysielaní jej vyplývajú nielen práva, ale aj viaceré povinnosti, a preto sankcionovanie porušenia týchto povinností nemožno považovať za zásah do slobody prejavu.

5.5 Najvyšší súd navrhol sťažnosti sťažovateľky nevyhovieť a netrval vo veci na nariadení ústneho pojednávania.

Replika sťažovateľky

6. Listom z 19. októbra 2016 doručeným ústavnému súdu 24. októbra 2016 sa k stanovisku odporcu vyjadrila replikou sťažovateľka.

6.1 Podľa sťažovateľky najvyšší súd v podstatnej časti svojho vyjadrenia len popisuje obsah spisu v prejednávanej veci a nijakým spôsobom sa nevyjadruje k podstate prejednávanej veci, a síce neposkytuje žiadne stanovisko k skutočnosti, či svojím konaním porušil sťažnosťou označené práva sťažovateľky alebo nie.

6.2 Na základe uvedeného je sťažovateľka toho názoru, že vyjadrenie najvyššieho súdu nie je spôsobilé zmeniť závery sťažovateľky namietané v sťažnosti, a preto sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po uskutočnení preskúmania sťažnosti rozhodol, že došlo k porušeniu jej práv tak, ako sú tieto podrobne identifikované v sťažnosti, a zároveň priznal sťažovateľke náhradu trov právneho zastúpenia.

6.3 Sťažovateľka uviedla, že netrvá na ústnom pojednávaní v prejednávanej veci.

III.

Záverý ústavného súdu

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Predmetom konania pred ústavným súdom je sťažnosť a s ňou spojené námietky sťažovateľky, v zmysle ktorých najvyšší súd napadnutým rozsudkom podľa právneho názoru sťažovateľky porušil jej ústavou a dohovorom garantované a ňou označené ústavné práva.

8.1 Sťažovateľka, ktorá pôsobí na mediálnom trhu v rámci Slovenskej republiky ako vysielateľ v zmysle zákona o vysielaní, predovšetkým dôvodí, že najvyšší súd napadnutým rozsudkom zasiahol z dôvodov popísaných v bode 3 a nasl. tohto nálezu do jej práva na:

- (i) spravodlivé súdne konanie, súdnu a inú právnu ochranu;
- (ii) slobodu prejavu a šírenie informácií

(iii) a porušil zákaz správneho stíhania a uloženia trestu bez zákona.

8.2 Úlohou ústavného súdu je primárne posúdiť, či napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu došlo k zásahu do ústavou a dohovorom garantovaných práv sťažovateľky, či bol tento zásah ústavne odôvodnený a udržateľný alebo, naopak, svojvoľný a ústavne neudržateľný, všetko pri zohľadnení jednak práv a povinností vysielateľov a orgánov verejnej moci v zmysle zákona o vysielaní, ako aj pri zohľadnení postavenia a úloh sťažovateľky, ktoré ako vysielateľ a médium v podmienkach slobodného trhu, slobodnej spoločnosti a demokratického právneho štátu plní, a s tým spojenej miery diskrecie štátu (orgánov verejnej moci) v zasahovaní (aj na základe zákona o vysielaní) do nerušeného plnenia úloh médií v slobodnej spoločnosti.

K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 49 ústavy a čl. 6 ods. 1 a čl. 7 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 49 ústavy len zákon ustanoví, ktoré konanie je trestným činom a aký trest, prípadne iné ujmy na právach alebo majetku možno uložiť za jeho spáchanie.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 7 ods. 1 dohovoru nikoho nemožno odsúdiť za konanie alebo opomenutie, ktoré v čase, keď bolo spáchané, nebolo podľa vnútroštátneho alebo medzinárodného práva

trestným činom. Takisto nesmie byť uložený trest prísnejší, než aký bolo možné uložiť v čase spáchania trestného činu.

10. Rada svojím rozhodnutím uložila sťažovateľke sankciu – upozornenie na porušenie zákona za porušenie povinnosti podľa § 18a písm. a) zákona o vysielaní. Vec sa teda týka správneho (administratívneho) trestania za správny delikt.

10.1 Podľa § 18a písm. a) zákona o vysielaní vysielateľ s licenciou je povinný zabezpečiť multimodálny prístup k programovej službe, a to tak, aby vo vysielaní každej televíznej programovej služby, ktorú vysiela digitálne, bolo najmenej 10 % všetkých vysielaných programov sprevádzaných titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím, alebo tlmočených do posunkovej reči nepočujúcich alebo v posunkovej reči nepočujúcich.

10.2 Citované ustanovenie zákona o vysielaní ukladá vysielateľom určitú verejnoprávnu povinnosť súvisiacu s vysielaním programov týmto vysielateľom. Táto povinnosť nezasahuje do samotného obsahu alebo formy vysielania, avšak ukladá povinnosť takmer technického charakteru – zabezpečiť, aby v rámci každej televíznej programovej služby vo vysielaní, ktorú vysiela digitálne, bolo najmenej 10 % všetkých vysielaných programov sprevádzaných titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím, alebo tlmočených do posunkovej reči nepočujúcich alebo v posunkovej reči nepočujúcich.

10.3 Otázkou je, aké princípy sa vzťahujú na dohľad nad dodržiavaním tejto povinnosti vysielateľov zo strany Rady (keďže v konečnom dôsledku Rada rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach vysielateľov) a na ukladanie sankcií Radou v rámci správneho trestania za spáchanie verejnoprávneho (správneho) deliktu spočívajúceho v porušení uvedenej povinnosti zo strany vysielateľov [konkrétne za porušenie povinnosti upravenej v § 18a písm. a) zákona o vysielaní].

10.4 V teórii i praxi správneho trestania prevláda právny názor, podľa ktorého trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb – podnikateľov) musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy (porov. PRÁŠKOVÁ, H. *Základy zodpovednosti za správni delikty*. Praha : C. H. Beck, 2013, s. 21 a nasl. a s. 31 a nasl.; z judikatúry porov. nález Ústavného súdu

Českej republiky sp. zn. III. ÚS 611/01; rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky sp. zn. 4 As 10/2006: „*Se zřetelem k zásadám, vyjádřeným v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a s vobod, vyhlášené ve Sbírce zákonů pod č. 209/1992, které vyjadřují principy práva na spravedlivý proces, musí řízení o přestupku, stejně tak o jiném správním deliktu, podléhat stejnému režimu jako řízení o trestných činech. V tomto smyslu je třeba vykládat všechny záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu. Je totiž zřejmé, že rozhraničení mezi trestnými (a tedy soudem postižitelnými) delikty, a delikty, které stíhají a trestají orgány exekutivy (tedy i přestupky), je výrazem vůle suverénního zákonodárce, není odůvodněno přirozenoprávními principy, ale daleko spíše je výrazem trestní politiky státu.*“).

10.5 Ústavný súd vo svojom náleze sp. zn. III. ÚS 571/2015 z 12. apríla 2016 jasne deklaroval, že „*správne trestanie preberá zásady trestného konania*“. V tom istom náleze ústavný súd konštatoval, že pri rozhodovaní o administratívnych sankciách by mali byť rešpektované rezolúcie a odporúčania rezolúcie Výboru ministrov Rady Európy č. (77) 31 o ochrane jednotlivca v súvislosti s rozhodnutiami správnych orgánov, odporúčanie Výboru ministrov Rady Európy č. (80) 2 o správnej úvahe a odporúčanie Výboru ministrov Rady Európy č. (91) 1 vo veciach administratívnych sankcií týkajúce sa rozhodovacej činnosti verejnej správy a ochrany práv jednotlivca, a preto pri správnom trestaní je potrebné náležite skúmať, či uloženie sankcií za konkrétny skutok (čin) je v súlade so zásadami správneho trestania. Z uvedených dokumentov navyše vyplýva, že princípy vzťahujúce sa na súdne trestanie za trestné činy je potrebné vzťahovať aj na správne trestanie.

10.6 Z tohto hľadiska treba vykladať aj všetky záruky, ktoré sa poskytujú obvinenému z trestného činu. Hranice medzi trestnými deliktami, za ktoré ukladá trest súd, a deliktami, za ktoré ukladajú sankcie správne orgány, sú určené prejavom vôle zákonodarcu a nie sú odôvodnené prirodzeno-právnymi princípmi (porov. rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sž 18/2011, 8 Sž 22/2011, 8 Sž 23/2011 a 8 Sž 24/2011; rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 147/2008).

10.7 Ako jedno z legálnych východísk pre odôvodnenie v predchádzajúcom bode citovaného právneho názoru, a teda pre atrahovanie princíпов trestného práva na správne

trestanie môže slúžiť čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý zakotvuje podmienky vedenia trestných konaní, ako aj čl. 7 ods. 1 dohovoru.

10.7.1 Či pri spáchaní konkrétneho správneho deliktu pôjde o konanie (resp. delikt), ktoré bude spadať pod pojem „trestné obvinenie“ v zmysle čl. 6 dohovoru (a či sa teda bude na tento správny delikt a s tým spojené konanie/administratívne trestanie vzťahovať čl. 6 ods. 1 dohovoru), bude v konečnom dôsledku závisieť na posúdení tzv. Engelovských kritérií. Prvým kritériom je kvalifikácia skutku v právnom poriadku žalovaného zmluvného štátu (defining the offence according to the legal system of the respondent State). Ide o formálne a relatívne kritérium a pokiaľ skutok nie je v právnom poriadku zmluvného štátu kvalifikovaný ako trestný čin, použijú sa pre zodpovedanie otázky aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru na daný delikt ďalšie dve kritériá. Druhým kritériom je samotná povaha deliktu (the very nature of the offence) a tretím kritériom je stupeň závažnosti sankcie, ktorú možno uložiť dotknutej osobe (the degree of severity of the penalty that the person concerned risks) v konkrétnom konaní (porov. Engel and Others v. Holandsko, č. 5100/71, 5101/71, 5102/71, 5354/72, 5370/72, rozsudok pléna ESĽP z 8. 6. 1976, bod 82).

10.7.2 Posudzujúc prvé kritérium v spojitosti s konaním Rady vo veci ukladania sankcií za porušenie povinností uložených zákonom o vysielaní vysielateľom ústavný súd uzatvára, že nesplnenie povinnosti uloženej vysielateľom podľa § 18a písm. a) zákona o vysielaní nie je trestným činom, ale iným verejnoprávnym (správnym) deliktom.

10.7.3 V rámci druhého kritéria sa predovšetkým posudzuje, či delikt, o ktorý ide, vyplýva z porušenia právnej normy adresovanej neurčitému všeobecnému okruhu adresátov alebo iba určitej špecifickej skupine osôb, prípadne či delikt vyplývajúci primárne z porušenia právnej normy adresovanej špecifickej skupine osôb nie je postihnutelný aj podľa právnej normy adresovanej neurčitému všeobecnému okruhu adresátov (porov. Albert v. Rumunsko, č. 31911/03, rozsudok ESĽP zo 16. 2. 2010, bod 32; Ezeh and Connors v Veľká Británia, č. 39655/98, 40086/98, rozsudok ESĽP z 9. 10. 2003, body 103 – 104). Zároveň je nevyhnutné posúdiť účel sankcie, t. j. či sankcia, ktorá sa ukladá za spáchaný delikt, má povahu reparačnú alebo preventívno-represívnu (porov. Nykänen v. Fínsko, č. 11828/11, rozsudok ESĽP z 20. 5. 2014, body 40 – 41; Jussila v Fínsko, č.

73053/01, rozsudok veľkej komory ESLP z 23. 11 2006, body 32 – 38). Z pohľadu judikatúry ESLP sa delikt považuje za subsumovateľný pod normatívny text čl. 6 ods. 1 dohovoru vtedy, ak právna norma, o porušenie ktorej ide v prípade tohto deliktu, sa aplikuje na neurčitý všeobecný počet adresátov a uložená sankcia je aspoň čiastočne preventívno-represívneho charakteru. V prípade deliktu, kde dochádza k porušeniu právnej normy adresovanej určitej špecifickej skupine osôb so zvláštnym postavením, avšak uložená sankcia je preventívno-represívneho charakteru, prihliada sa pre zodpovedanie otázky o aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru na tretie kritérium, a to stupeň závažnosti sankcie, ktorú možno dotknutej osobe uložiť (porov. už uvedený rozsudok ESLP vo veci Albert v. Rumunsko, body 32 – 34, kde ESLP uznal aplikovateľnosť čl. 4 ods. 1 Protokolu č. 7 v prípade sankcie uloženej na základe právnej normy adresovanej špecifickej skupine osôb, avšak uložená sankcia bola preventívno-represívneho charakteru a ESLP ustálil v rámci tretieho kritéria závažný dopad uloženej sankcie na dotknutú osobu). Aplikujúc uvedené na konanie vo veci konania podľa zákona o vysielaní možno konštatovať, že zákon o vysielaní ukladá povinnosti adresované špecifickému okruhu osôb (vysielateľom) a sankcie, ktoré možno v zmysle zákona o vysielaní uložiť (§ 64 a nasl. zákona o vysielaní), plnia podľa názoru ústavného súdu preventívno-represívny účel, a to odradiť vysielateľa od neplnenia povinnosti ustanovenej zákonom o vysielaní (preventívne pôsobiť) a zároveň sankcionovať, resp. potrestať (represívne pôsobiť) vysielateľa za dokonané nesplnenie povinnosti ustanovenej zákonom o vysielaní. V tomto smere je však pre konečnú odpoveď na otázku, či je v prípade verejnoprávneho deliktu, sankcie, resp. konania podľa zákona o vysielaní aplikovateľný čl. 6 ods. 1 dohovoru potrebné zohľadniť tretie kritérium Engelovských kritérií.

10.7.4 Tretím kritériom je stupeň závažnosti sankcie, ktorú možno uložiť dotknutej osobe. V konaní vo veci porušenia povinnosti vysielateľom podľa zákona o vysielaní sa vysielateľovi v zmysle § 64 ods. 1 zákona o vysielaní ukladá za nesplnenie povinnosti ustanovenej § 18a písm. a) zákona o vysielaní sankcia: a) upozornenie na porušenie zákona, b) odvysielanie oznamu o porušení zákona, c) pozastavenie vysielania alebo poskytovania programu alebo jeho časti, d) pokutu, e) odňatie licencie za závažné porušenie povinnosti. Za porušenie povinnosti ustanovenej § 18a písm. a) zákona o vysielaní je Rada oprávnená

v zmysle § 67 ods. 6 zákona o vysielaní vysielateľovi televíznej programovej služby okrem vysielateľa prostredníctvom internetu uložiť pokutu od 3 319 eur do 66 387 eur. Ústavný súd hodnotí možnosť uloženia uvedených sankcií zo strany Rady ako svojou závažnosťou naplňajúcu obsah tretieho kritéria, a teda je možné konštatovať aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru v rámci konania vo veci porušenia povinnosti ustanovenej § 18a písm. a) zákona o vysielaní.

10.7.5 Čo sa potom čl. 7 ods. 1 dohovoru týka, tak v ňom uvedené slovo „trestný“ v spojitosti so slovným spojením „trestný čin“ je potrebné tiež vykladať rovnako ako ten istý výraz v slovnom spojení „trestné obvinenie“ uvedený v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ak preto nie je aplikovateľný čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu absencie „trestného obvinenia“, nie je aplikovateľný ani čl. 7 ods. 1 dohovoru (porov. Žičkus v. Litva, č. 26652/02, rozsudok ESLP zo 7. 4. 2009, bod 43; Pakas v. Litva, č. 34932/04, rozsudok veľkej komory ESLP zo 6. 1. 2011, bod 68). *A contrario* potom v prípade, že v danej veci je aplikovateľný čl. 6 ods. 1 v konkrétnej veci „trestania“ za čin „trestný“, potom je aplikovateľný aj čl. 7 ods. 1 dohovoru. V tomto ohľade sa tak na vec sťažovateľky vzťahuje aj čl. 7 ods. 1 dohovoru.

10.8 Ako ďalšie z legálnych východísk pre atrahovanie princípov trestného práva na správne trestanie môže slúžiť čl. 49 ústavy. Tento článok je korelátom čl. 7 ods. 1 dohovoru a jeho účelom je zaistiť ochranu slobody jednotlivca pred svojvoľným stíhaním, odsúdením či potrestaním.

10.9 Tak článok 7 ods. 1 dohovoru, ako aj čl. 49 ústavy teda zakotvujú jeden z ťažiskových princípov trestania, a to *nullum crimen, nulla poena sine lege* (zásada zákonnosti). Táto zásada zahŕňa okrem zákazu retroaktivity právnych predpisov v neprospech páchatel'a (*nullum crimen, nulla poena sine lege praevia*) aj princíp, že len zákon (v písanej forme – *nullum crimen, nulla poena sine lege scripta*) môže určiť, čo je trestným činom a stanoviť zaň trest, ale aj princíp, podľa ktorého trestné právo nesmie byť aplikované extenzívnym spôsobom v neprospech obvineného, najmä prostredníctvom analógie (*nullum crimen, nulla poena sine lege stricta*). Z toho vyplýva, že trestný čin musí byť jasne definovaný zákonom (*nullum crimen, nulla poena sine lege certa*). Táto podmienka je splnená, ak ten, komu je právna norma určená, môže z jej znenia zistiť, aké

konanie alebo opomenutie spôsobuje jeho trestnú zodpovednosť (porov. Kokkinakis v. Grécko, č. 14307/88, rozsudok ESLP z 25. 5. 1993, bod 52; JELÍNEK, J. a kol. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 2. vydání. Praha : Linde, 2006, s. 25 – 29).

10.10 Keďže ústavný súd už odôvodnil, že trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb – podnikateľov) musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy a že je rovnako potrebné v rámci správneho trestania aplikovať čl. 7 ods. 1 dohovoru (k aplikovaniu princípu *nullum crimen, nulla poena sine lege* na správne trestanie porov. rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky sp. zn. 6 A 173/2002) a čl. 49 ods. 1 ústavy, ktoré sa podľa už popísaných východísk a na základe Engelovských kritérií vzťahujú aj na vec sťažovateľky, ústavný súd môže pristúpiť k samotnému prieskumu napadnutého rozsudku najvyššieho súdu prizmou komunikovaných princípov správneho trestania.

11. Sťažovateľka potvrdzuje, že bola v zmysle § 18a písm. a) zákona o vysielaní povinná vyhradiť najmenej 10 % všetkých vysielaných programov sprevádzaných skrytými alebo otvorenými titulkami, alebo tlmočených do posunkovej reči nepočujúcich alebo v posunkovej reči nepočujúcich. Podľa sťažovateľky z dikcie predmetného ustanovenia zákona o vysielaní účinného v čase údajného spáchania správneho deliktu (september 2011) vyplýva, že pri posudzovaní splnenia predmetného ustanovenia bolo potrebné prihliadnuť na štatistické údaje o vysielaní, z ktorých bude zrejmé, aké percento programov sprevádzaných skrytými alebo otvorenými titulkami, alebo tlmočených do posunkovej reči nepočujúcich alebo v posunkovej reči nepočujúcich vysielateľ v skutočnosti odvysielal. Ustanovenie § 18a písm. a) zákona o vysielaní svojou formuláciou podľa mienky sťažovateľky nezodpovedalo na primárnu otázku, t. j. za aké obdobie sa splnenie podmienky § 18a písm. a) zákona o vysielaní vyhodnocuje. Sťažovateľke a podľa jej slov akémukoľvek inému priemernému účastníkovi konania v rovnakej veci nie je absolútne jasné ani zrejmé, či takýmto obdobím mal byť napr. deň, týždeň, mesiac, štvrťrok, polrok, rok, dekáda a pod. Z hľadiska konštrukcie samotného § 18a písm. a) zákona o vysielaní (účinného v čase spáchania údajného deliktu) je teda podľa sťažovateľky možné konštatovať, že právna norma neobsahovala časové obdobie ako znak skutkovej podstaty správneho deliktu a jediným oprávneným subjektom na jej doplnenie (dotvorenie), navyše

v neprospech sťažovateľky, bola Národná rada Slovenskej republiky ako zákonodarný orgán.

11.1 Podľa najvyššieho súdu za stavu, že z citovaného ustanovenia nevyplýva časový interval, ktorého sa povinnosť vysielateľa týka, sa najvyšší súd stotožnil s argumentáciou Rady v tom, že § 18a zákona o vysielaní síce explicitne neurčuje presné časové rozpätie, v rámci ktorého je vysielateľ povinný zabezpečiť vo vysielaní každej televíznej programovej služby, ktorú vysiela digitálne, zákonom stanovené podiely multimodálneho prístupu, avšak z § 16 ods. 3 písm. m) zákona o vysielaní vyplýva povinnosť vysielateľa viesť štatistiku o odvysielanom programe televíznej programovej služby obsahujúcu okrem iného podiely programov s multimodálnym vysielaním. Najvyšší súd zároveň odkázal na § 62 ods. 2 zákona o digitálnom vysielaní, podľa ktorého ak Rada pre výpočet podielov vysielacieho času neurčí inú časovú jednotku, je takou časovou jednotkou kalendárny mesiac. Podľa najvyššieho súdu ak pri stanovení časového obdobia vychádzala Rada z § 62 ods. 2 zákona o digitálnom vysielaní a podporne tiež z § 16 ods. 3 písm. m) zákona o vysielaní, a tak dospela k výkladu, že vysielateľ je povinný zabezpečiť multimodálny prístup ku každej svojej televíznej programovej službe, ktorú vysiela digitálne, v zákonom stanovenom rozsahu v každom kalendárnom mesiaci, nijakým spôsobom neukrátila sťažovateľku na jej právach.

11.2 Ústavný súd hodnotí, že § 18a písm. a) zákona o vysielaní síce stanovuje určitú povinnosť konať („zabezpečiť multimodálny prístup k programovej službe, a to tak, aby vo vysielaní každej televíznej programovej služby, ktorú vysiela digitálne, bolo najmenej 10 % všetkých vysielaných programov sprevádzaných titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím, alebo tlmočených do posunkovej reči nepočujúcich alebo v posunkovej reči nepočujúcich“), ale nestanovuje v akom časovom intervale či v akom období je vysielateľ povinný túto povinnosť plniť. Rada aj najvyšší súd tento nedostatok právnej úpravy preklenuli pomocou analogickej aplikácie § 62 ods. 2 zákona o digitálnom vysielaní (teda na základe iného zákona, než je zákon o vysielaní), ktorý definuje, čo sa rozumie časovou jednotkou pre výpočet podielov vysielacieho času, na základe ktorého dospeli k záveru, že sťažovateľka bola povinná splniť povinnosť jej uloženú § 18a písm. a) zákona o vysielaní v každom kalendárnom mesiaci.

11.3 Ústavný súd k tomuto odkazuje, že vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že analógia v neprospech páchatel'a v trestnom práve hmotnom, a teda aj v správnom trestaní v neprospech páchatel'a správneho deliktu je vylúčená (pozri sp. zn. PLz. ÚS 3/2014: «Vylúčená je analógia v neprospech páchatel'a v hmotnom práve trestnom. Toto vylúčenie vyplýva zo zásady „*nullum crimen sine lége, nulla poena sine lége*“ zakotvenej v čl. 49 ústavy a v čl. 39 Listiny základných práv a slobôd»; ďalej pozri aj sp. zn. II. ÚS 792/2014, bod 13.5). Toto vylúčenie vyplýva z už opísanej zásady *nullum crimen, nulla poena sine lege stricta* zakotvenej v čl. 49 ústavy a v čl. 7 ods. 1 dohovoru. K rovnakému záveru dospel napr. aj Najvyšší správny súd Českej republiky, ktorý výstižne a jasne vyriekol, že „*použití analogie ve správním trestání je přípustné, a to v omezeném rozsahu, pouze tam, kdy to, co má být aplikováno, určitou otázkou vůbec neřeší, nevede-li takový výklad k újmě účastníka řízení a ani k újmě na ochraně hodnot, najejichž vytváření a ochraně je veřejný zájem*“ (rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky sp. zn. 1 As 27/2008 zo 16. apríla 2008).

11.4 Podľa názoru ústavného súdu tak Rada a najvyšší súd použili v sťažovateľkinej veci analógiu v správnom trestaní v jej neprospech, keďže zo samotného § 18a písm. a) zákona o vysielaní nevyplýva, v akom časovom intervale či v akom období je vysielateľ povinný túto povinnosť plniť. Sťažovateľka splnila uvedenú povinnosť zabezpečiť najmenej 10 % všetkých vysielaných programov sprevádzaných titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím, alebo tlmočených do posunkovej reči nepočujúcich alebo v posunkovej reči nepočujúcich nie v každom mesiaci samostatne, ale v priemere za celý rok 2011.

11.5 Rada a najvyšší súd tým, že príkaz splniť povinnosť podľa § 18a písm. a) zákona o vysielaní v každom mesiaci samostatne odvodili od analogického použitia zákona o digitálnom vysielaní v neprospech sťažovateľky, a teda tým, že dotvorili skutkovú podstatu správneho deliktu v jej neprospech a vytvorili možnosť potrestať sťažovateľku sankciou, nekonali v súlade s princípom *nullum crimen, nulla poena sine lege stricta*, podľa ktorého aj v správnom trestaní platí, že správne trestné právo nesmie byť aplikované extenzívnym spôsobom v neprospech porušovateľ'a povinnosti, najmä prostredníctvom analógie.

11.6 Najvyšší súd tým, že opísané pochybenie Rady nenapravil, ale ho odobril, porušil napadnutým rozsudkom práva sťažovateľky vyplývajúce z čl. 49 ústavy a čl. 7 ods. 1 dohovoru. Najvyšší súd zároveň chybné aplikoval na zistený skutkový a právny stav konkrétnu právnu úpravu (nepovolené aplikovanie zákona o digitálnom vysielaní na skutkový stav vo veci sťažovateľky prostredníctvom analógie) a argumentácia najvyššieho súdu v odôvodnení napadnutého rozsudku sa vzhľadom na popísané právne východiská vzťahujúce sa na skutkový a právny stav v sťažovateľkinej veci javí byť svojvoľná a je ústavne neudržateľná. Ústavný súd preto konštatuje, že napadnutým rozsudkom došlo zároveň k porušeniu práv sťažovateľky vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktoré kladú nároky na určitú kvalitu odôvodnenia súdneho rozhodnutia, a to aj vo veciach prieskumu rozhodnutí orgánov verejnej správy.

12. Ústavný súd preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku nálezu. Na základe záverov o porušení ústavných práv sťažovateľky ústavný súd v zmysle § 56 ods. 2 a ods. 3 písm. b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) zrušil napadnutý rozsudok najvyššieho súdu a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu). Úlohou najvyššieho súdu bude podľa § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde vec znova prerokovať a rozhodnúť, a to s ohľadom na závery ústavného súdu uvedené v tomto náleze.

K namietanému porušeniu čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 10 ods. 1 a 2 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu

13. Podľa čl. 26 ods. 1 ústavy sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

Podľa čl. 26 ods. 2 ústavy každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu. Vydávanie tlače nepodlieha povolovaciemu konaniu. Podnikanie v odbore rozhlasu a televízie sa môže viazať na povolenie štátu. Podmienky ustanoví zákon.

Podľa čl. 10 ods. 1 dohovoru každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice. Tento článok nebráni štátom, aby vyžadovali udeľovanie povolení rozhlasovým, televíznym alebo filmovým spoločnostiam.

Podľa čl. 10 ods. 2 dohovoru výkon týchto slobôd, pretože zahŕňa aj povinnosti aj zodpovednosť, môže podliehať takým formalitám, podmienkam, obmedzeniam alebo sankciám, ktoré ustanovuje zákon a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, územnej celistvosti, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky, ochrany povesti alebo práv iných, zabráneniu úniku dôverných informácií alebo zachovania autority a neustrannosti súdnej moci.

14. Ústavný súd už v rámci tohto nálezu vyslovil, že § 18a písm. a) zákona o vysielaní ukladá vysielateľom určitú verejnoprávnu povinnosť súvisiacu s vysielaním programov týmto vysielateľom. Táto povinnosť nezasahuje do samotného obsahu alebo formy vysielania, avšak ukladá povinnosť takmer technického charakteru – zabezpečiť, aby v rámci každej televíznej programovej služby vo vysielaní, ktorú vysiela digitálne, bolo najmenej 10 % všetkých vysielaných programov sprevádzaných titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím, alebo tlmočených do posunkovej reči nepočujúcich alebo v posunkovej reči nepočujúcich.

14.1 Možno preto postulovať, že citovaná zákonná povinnosť sťažovateľky a s tým spojená sankcia za jej porušenie nezasahuje do práva na slobodu prejavu v zmysle čl. 26 ústavy a čl. 10 dohovoru. Uloženie sankcie zo strany Rady nemožno vnímať ako obmedzenie slobody prejavu, teda práva na šírenie informácií, názorov, ideí a myšlienok v akejkoľvek forme, keďže k obmedzeniu týchto atribútov uložením sankcie za porušenie § 18a písm. a) zákona o vysielaní dôjsť nemohlo a nedošlo. Sťažovateľka nebola potrestaná za šírenie informácií, názorov, ideí a myšlienok, za ich obsah či formu. Tejto slobody sa povinnosť upravená v § 18a písm. a) zákona o vysielaní nedotýka.

14.2 Ústavný súd je toho názoru, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu nedošlo k porušeniu práva sťažovateľky na slobodu prejavu v zmysle čl. 26 ústavy a čl. 10

dohovoru. Akcentujúc tieto závery ústavný súd sťažnosti v tejto časti nevyhovel (bod 4 výroku nálezu).

K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 1 ústavy a čl. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu

16. Podľa čl. 12 ods. 1 ústavy ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

Podľa čl. 1 dohovoru vysoké zmluvné strany priznávajú každému, kto podlieha ich jurisdikcii, práva a slobody uvedené v hlave I tohto dohovoru.

17. Ústavný súd podotýka, že čl. 12 ods. 1 vyjadruje ústavnú zásadu rovnosti v právach. Ustanovenie čl. 12 ods. 1 ústavy nie je garanciou absolútnej rovnosti, ale je ústavnou zárukou ochrany osôb (právnických a fyzických) proti diskriminácii zo strany orgánov verejnej moci. Ústavný princíp rovnosti nachádza svoje vyjadrenie v zákonodarstve, ako aj pri aplikácii práva, keď vo svojej podstate predstavuje rovnosť všetkých pred zákonom, teda v konečnom dôsledku je základom ochrany pred diskrimináciou (porov. PL. ÚS 12/2014).

17.1 Ústavný súd nezistil, že by pri prerokovávaní veci sťažovateľky pred najvyšším súdom došlo k narušeniu princípu rovnosti v právach. Sťažovateľka ani nepoukázala na iné subjekty, ktoré by boli v rovnakej či porovnateľnej situácii, kde by orgány verejnej moci judikovali v totožných veciach inak (priaznivejšie), než judikoval najvyšší súd napadnutým rozsudkom v sťažovateľkinej veci.

17.2 Z tohto dôvodu nebolo možné vyhovieť sťažnosti sťažovateľky v tejto časti (bod 4 výroku nálezu).

18. Čo sa týka čl. 1 dohovoru (nazvaný „záväzok dodržiavať ľudské práva“), tento vyjadruje pozitívny záväzok štátu priznať každému, kto podlieha jeho jurisdikcii, práva a slobody uvedené v hlave I tohto dohovoru (čl. 1 pritom nespadá do hlavy I dohovoru nazvanej „práva a slobody“ – tam spadajú čl. 2 až čl. 18). Kľúčovým pojmom toho článku

je pojem jurisdikcia, a preto je tento článok východiskom pre určenie pôsobnosti dohovoru *ratione personae* a *ratione loci*.

18.1 Prihliadajúc na prezentované východiská, ako aj na systematické zaradenie čl. 1 v rámci dohovoru nemožno dospieť k záveru, že by článok 1 dohovoru primárne upravoval subjektívne právo fyzických osôb a právnických osôb, ktorého porušenia by sa mohli tieto subjekty domáhať v rámci konania o sťažnostiach pred ústavným súdom.

18.2 Ústavný súd preto ani v tejto časti sťažnosti sťažovateľky nevyhovел (bod 4 výroku nálezu).

IV.

Trovy konania

19. Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním Advokátskou kanceláriou Bugala – Ďurček, s. r. o. (ďalej len „advokátska kancelária“), v konaní pred ústavným súdom (bod 3 výroku nálezu).

19.1 Ústavný súd konštatuje, že predmet sporu pred ústavným súdom nie je možné oceniť peniazmi. Ústavný súd vo veci sťažovateľky viedol jedno konanie na základe jednej sťažnosti podanej sťažovateľkou. Ústavný súd preto pri priznaní úhrady trov právneho zastúpenia vychádzal z § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

19.2 Ústavný súd priznal sťažovateľke úhradu trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby v roku 2016 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti). Ústavný súd nepriznal úhradu trov za podanie repliky k vyjadreniu odporcu, keďže v nej sťažovateľka odkázala na svoje argumenty v sťažnosti a neuviedla nové skutočnosti alebo argumenty.

19.3 Podľa Štatistického úradu Slovenskej republiky bola v 1. polroku roka 2015 (§ 1 ods. 3 vyhlášky) priemerná mesačná mzda v hospodárstve Slovenskej republiky 858 eur (z toho jedna šestina v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky sa rovná sume 143 eur a jedna stotina v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky sa rovná sume 8,58 eur).

19.4 Ústavný súd priznal úhradu trov právneho zastúpenia sťažovateľky za 2 úkony právnej služby v roku 2016 v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky spolu v sume 286 eur (2 úkony x 143 eur). Ústavný súd k tomu priznal dvakrát režijný paušál v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky spolu v sume 17,16 eur (2 x 8,58 eur). Podľa zoznamu daňových subjektov registrovaných pre daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) vedeného Finančným riaditeľstvom Slovenskej republiky je advokátska kancelária sťažovateľky daňovým subjektom registrovaným pre DPH ([REDACTED]). Ústavný súd priznal sťažovateľke úhradu trov právneho zastúpenia spolu v sume 363,79 eur (303,16 eur + 20% DPH).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. januára 2018